

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. B.**, bývajúceho v H., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. J. O., advokátkou vo V., proti žalovanej **Mgr. E. L.** (predtým B.), bývajúcej v H., o **obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6 C 152/2005, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 25. januára 2008 sp. zn. 4 Co 168/2007, 4 Co 15/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a** .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením zo 6. júna 2006 č. k. 6 C 152/2005-96, zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal obnovy konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 375/2001. Žalobcovi uložil zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 5 298,-- Sk. Dospel k záveru, že žalobca nepredložil žiaden dôkaz alebo rozhodnutie, resp. neoznačil takú skutočnosť, ktorá by pre neho mohla privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 375/2001. Ním uvádzané skutočnosti a dôkazy boli počas konaní v tejto veci posúdené príslušným súdom a otázka bytovej náhrady bola vyriešená v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 1960/2001. Žalobca odmietol ponúknutú bytovú náhradu, čím stratil možnosť úspešne sa jej domáhať v budúcnosti i vo forme finančného zadost'učinenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Uznesením z 26. septembra 2007 č. k. 6 C 152/2005-135 rozhodol súd prvého stupňa o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi v rozsahu 80 %.

Krajský súd v Prešove uznesením z 25. januára 2008 sp. zn. 4 Co 168/2007, 4 Co 15/2008 potvrdil napadnuté uznesenia prvostupňového súdu ako vecne správne. Mal za to, že súd prvého stupňa správne posudzoval splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania na základe návrhu žalobcu. Žalobcom uvádzaný dôvod, t.j. neposkytnutie finančnej náhrady za priznanú bytovú náhradu žalovanou ani odvolací súd nepovažoval za dôvod, ktorý môže odôvodniť povolenie obnovy konania a privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Touto skutočnosťou sa dostatočne zaoberal v pôvodnom konaní odvolací súd, keď zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a vyslovil právny názor, že sa pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov po rozvoze manželstva nemohlo prihliadať na trhovú hodnotu bytu, ktorý nebol vo vlastníctve účastníkov, nakoľko išlo o obecný byt a preto súd prvého stupňa nepostupoval správne, ak nerešpektoval dohodu účastníkov o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva po rozvoze manželstva. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi v rozsahu 80 % potvrdil, keď mal za to, že prvostupňový súd správne posúdil majetkové a sociálne pomery žalobcu.

Proti rozsudku (správne malo byť uzneseniu) odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý ho žiadal zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania s poukazom na § 237 O.s.p. vyvodzoval zo skutočností, že nesprávnym rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý prihliadal len na argumenty, uvádzané žalovanou, sú porušované jeho ľudské práva a prístup súdu voči nemu je likvidačný, nakoľko žije v podnájme a v zlej ekonomickej situácii, do ktorej sa dostal nespravodlivým a protiprávnym rozhodnutím súdu. V dôvodoch svojho dovolania ďalej rozoberal skutkový a právny stav veci.

Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu sa plne stotožnila s rozhodnutím odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením, preto pri posudzovaní jeho prípustnosti treba vychádzať z ustanovenia § 239 O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a nevyslovil vo svojom rozhodnutí, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky

len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Žalobca vo svojom mimoriadnom prostriedku neuvádza, ktorou konkrétnou vadou, uvedenou v hore citovanom § 237 O.s.p. malo byť konanie odvolacieho súdu postihnuté. Dovolací súd, posudzujúc obsah jeho dovolania, dospel k záveru, že žalobca zrejme namietal, že nesprávnym právnym posúdením veci mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a takýto postup súdu má za následok vadu, ktorá má svoje vyjadrenie v § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými

právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

K námietke žalobcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli

dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanej (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová